

Sygn. akt I CSK 804/17

## POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Grzegorzcyk

w sprawie z powództwa Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości w W.  
przeciwko „R...” sp. z o.o. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 10 maja 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w W.

z dnia 24 marca 2017 r., sygn. akt I ACa [...] /15,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta 00/100) złotych tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

## UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Przepis ten odpowiada charakterowi skargi kasacyjnej, jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, o dominującym publicznoprawnym charakterze, przysługującego od orzeczeń wydanych po przeprowadzeniu dwuinstancyjnego postępowania sądowego, w którym sąd pierwszej i drugiej instancji dysponuje pełną kognicją w zakresie faktów i dowodów. W powiązaniu z art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. oznacza to, że w skardze kasacyjnej nieodzowne jest powołanie i uzasadnienie okoliczności o charakterze publicznoprawnym, które stanowią wyłączną podstawę oceny pod kątem przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

W okolicznościach sprawy pozwana „R...” Sp. z o.o. powołała się na istnienie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów prawa (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.) co do tego, czy dopuszczalne jest dochodzenie na drodze sądowej zwrotu dofinansowania wypłaconego w ramach realizacji programów finansowych na podstawie weksla *in blanco* będącego zabezpieczeniem umowy o dofinansowanie. Wskazała również na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej, ponieważ Sąd drugiej instancji ewidentnie naruszył art. 224 § 1 k.p.c. nie pozwalając zabrać głosu na rozprawie członkowi zarządu pozwanej, który zamierzał podnieść zarzut przedawnienia.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie podnoszono, że powołanie się w skardze kasacyjnej na istotne zagadnienie prawne (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.) wymaga sformułowania problemu prawnego i uzasadnienia, że ma on precedensowy charakter. Problem ten powinien odnosić się do konkretnych, powołanych we wniosku przepisów prawa, zostać ujęty w sposób abstrakcyjny, a zarazem wiązać się z rozpoznawaną sprawą. Konieczne jest przy tym wskazanie argumentów, które prowadzą do jego rozbieżnych ocen (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia

11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.; z dnia 10 kwietnia 2014 r., IV CSK 623/13, niepubl., z dnia 2 grudnia 2014 r., II CSK 376/14, niepubl., z dnia 9 kwietnia 2015 r., V CSK 547/14, niepubl.).

Wskazane przez pozwaną zagadnienie nie odpowiadało tym wymaganiom, zważywszy, że poruszony w nim problem został rozstrzygnięty w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w którym opowiedziano się *expressis verbis* za dopuszczalnością wekslowego zabezpieczenia roszczeń o zwrot środków przeznaczonych do realizacji programów finansowanych z funduszy unijnych oraz dopuszczalnością drogi sądowej w sprawach obejmujących żądanie zapłaty weksla wystawionego w celu zabezpieczenia roszczenia o zwrot (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 6 kwietnia 2017 r., III CZP 117/16, OSNC 2018, nr 1, poz. 6). Sąd Najwyższy zwrócił w szczególności uwagę, że art. 207 ust. 9-12a ustawy z dnia 27 października 2009 r. o finansach publicznych (jedn. tekst: Dz. U. z 2017 r., poz. 2077), co należało odnieść również do odpowiadających tym przepisom art. 211 ust. 4 i n. ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.), nie rozciągają się na sprawy o zapłatę weksla zabezpieczającego roszczenie o zwrot dofinansowania, a przeciwnie stanowisko oznaczałoby w istocie zanegowanie weksla jako sposobu zabezpieczenia roszczenia o zwrot środków. To zaś kolidowałoby z założeniem, że celem wprowadzenia administracyjnego trybu zwrotu dofinansowania było zwiększenie efektywności odzyskiwania nieprawidłowo wykorzystywanego wsparcia, a także byłoby sprzeczne z przepisami, które wprost przewidują tego rodzaju rodzaj zabezpieczenia. Pogląd ten został podtrzymany w późniejszym orzecznictwie i ma obecnie ugruntowany charakter (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 lipca 2017 r., I CSK 717/16, niepubl., i z dnia 9 listopada 2017 r., I CSK 79/17, niepubl.), co skutkowało równoczesnym brakiem drugiej z powołanych przez skarżącą przyczyn kasacyjnych (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.).

Powołane przez pozwaną argumenty wskazujące na nieważność z mocy prawa weksli zabezpieczających zwrot przekazanych środków z powodu „braku ich podstawy prawnej” i sprzeczność z zasadą równości wobec prawa nie zostały rozwinięte we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania,

co zwalniało z potrzeby bliższych rozważań w tym zakresie. Podkreślenia wymagało przy tym, że orzekając w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania Sąd Najwyższy nie wnika w podstawy kasacyjne, których przytoczenie stanowi odrębne konstrukcyjne wymaganie skargi kasacyjnej (art. 398<sup>4</sup> § 1 pkt 2 k.p.c.), lecz ocenia jedynie wnioski o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jego uzasadnienie. Nie jest w szczególności zadaniem Sądu Najwyższego poszukiwanie ewentualnych argumentów na rzecz przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, jeżeli argumentów tych nie przywołała we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania strona skarżąca (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2016 r., I PK 59/16, niepubl. i z dnia 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16, niepubl.).

Jedynie ubocznie należało w związku z tym zauważyć, że zabezpieczenie wekslowe zostało wprost przewidziane w § 5 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. poz. 2367), co powieli poprzednie akty wykonawcze obowiązujące w tym zakresie, na które trafnie zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 6 kwietnia 2017 r., III CZP 117/16. Możliwość skorzystania z alternatywnej wobec administracyjnej drogi dochodzenia roszczenia, wynikającej z udzielonego zabezpieczenia wekslowego, wynika z istoty tego rodzaju zabezpieczenia, i nie może przesądzać o kolizji rozważanej regulacji z art. 32 ust. 1 Konstytucji RP. Trafność wykładni przyjętej w powołanej wcześniej uchwale Sądu Najwyższego determinowała zarazem, że w sprawie nie doszło do nieważności postępowania przed Sądem drugiej instancji (art. 379 pkt 1 w związku z art. 391 § 1 k.p.c.), stanowiącej odrębną przyczynę kasacyjną (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 3 k.p.c.).

Pozwana nie wykazała także oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 389<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). Do wykazania tej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające stwierdzenie, że sąd naruszył w sposób rażący określony przepis prawa, lecz wykazanie (uzasadnienie), że przez to naruszenie zaskarżone orzeczenie jest ewidentnie wadliwe. Stwierdzenie, że Sąd *meriti* nie zezwolił na zabranie głosu przedstawicielowi strony nie pozwala na postawienie takiego

wniosku, tym bardziej, jeżeli zważyć, że wypowiedź - według twierdzeń skarżącej - miała dotyczyć przedawnienia, a w podstawach skargi kasacyjnej nie sformułowano żadnego zarzutu, który odnosiłby się do przepisów regulujących przedawnienie roszczeń. Ponadto, z materiału sprawy nie wynikało, aby pozwana zachowała możliwość powoływania się na zarzut ewentualnego naruszenia art. 224 § 1 k.p.c. przez zgłoszenie zastrzeżenia na podstawie art. 162 k.p.c., sam zaś zarzut został sformułowany nieprawidłowo, gdyż nie został powiązany ze wskazaniem właściwych przepisów o postępowaniu apelacyjnym (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2015 r., III CSK 153/14, OSNC 2016, nr 1, poz. 14, i z dnia 11 lutego 2016 r., V CSK 344/15, OSNC-ZD 2017, nr A, poz. 12).

Z tych względów, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2, a co do kosztów art. 98, art. 398<sup>21</sup> i art. 391 § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji.

jw

ał